

לקיש אמר, אף מגילת אסתר והלכות אינן עתידין ליבטל, נאמר כאן קול גדול ולא יסף, ונאמר להלן וזכרם לא יסוף מזרעם. והנה כבר אמרו (שבת קד.): "קישטא קאי", על כן ראש תוך וסוף של המגילה היא אות ו' אות אמת, לרמוז שהמגילה הזאת לא תחבטל אלא בתקיים לעולם.

ויש לומר בזה רמז נאה, שמטעם זה נקראת המגילה על שם אסתר "מגלת אסתר", שכן אסתר נטרתיקון אמת סיוף תוך ראש, ורומז על ג' ווי"ן שיש בסוף תוך ראש של המגילה. ויש לומר כי זהו ביאור הענין שמצינו בגמרא (מגילה ז): "שלחה להם אסתר לחכמים כתבוני לדורות", כי שמה קא גרם שנקראת אסתר - אמת סיוף תוך ראש, לקבוע את המגילה לדורי דורות עד ביאת משיח צדקנו.

וזוהו פירוש הפסוק (אסתר ט-לב): "ומאמר אסתר קים דברי הפורים האלה ונכתב בספר", פירוש, מאמר אסתר שביקשה מהחכמים כתבוני לדורות, זה גרם שיתקיימו דברי הפורים האלה לנצח נצחים, "לנכתב בספר", שנכתב בספר המגילה ענין זה בג' ווי"ן שיש בראש תוך וסוף של המגילה, כי היא אות אמת וקישטא קאי לנצח נצחים.

[כ]
 "בווי"ן תתקטרי" ג' ווי"ן
 כנגד קוב"ה אורייתא וישראל
 כדרכה של תורה שנדרשת כשכענים פנים נראה לבאר ענין ג' ווי"ן

שיש במגילה בתחילתה באמצעותה וכסופה, בהקדם פירוש נפלא מהרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע בפיוט "אתקנינו סעודתא" שתיקן האריז"ל (ליל שבת קודש): "בווי"ן תתקטרי", על פי המבואר בזה"ק הקדוש (פרישת אחרי עג): "ג' אורייתא וישראל". פירוש: ג' מדרגות מתקשרות זו עם זו, הקב"ה התורה וישראל, והענין הוא כי לכאורה יש מרחק רב בין הקב"ה שהוא נעלה ונשגב ובין כלל ישראל שנמצאים בעולם הזה, אולם על ידי עסק התורה מתקשרים ישראל עם הקב"ה, כי התורה היא המחברת ומקשרת בין ישראל לאביהם שבשמים.

והנה שלושה אלו קוב"ה אורייתא וישראל, רמוזים באות ו' שיש לה ג' מילואים: א. במילוי א' כזה וא"ו. ב. במילוי ו' כזה וי"ו. ג. רק שני ווי"ן כזה ו"ו. והנה המילוי הראשון וא"ו בגימטריא אח"ד, רומז על הקב"ה שהוא אחד יחיד ומיוחד. המילוי השני וי"ו בגימטריא כ"ב, רומז על התורה שכלולה מכ"ב אותיות הא"ב. המילוי השלישי ו"ו בגימטריא י"ב, רומז על כלל ישראל הכלולים מ"ב השבטים. הרי לפנינו ג' בחינות קוב"ה אורייתא וישראל המתקשרים יחדיו באות ו' בשלושה מילואיה. וזהו רומז האריז"ל בפיוטו: "בווי"ן", בשלושה מילויים של הווי"ן שרומזים על קוב"ה אורייתא וישראל, "תתקטרי" יתקשרו להיות לאחדים בלי שום פירוד עכדה"ק. [ראה מה שהארכנו בזה ב"שבילי פנחס" (פרישת בראשית מאמר יד)].

בתחילת המגילה באמצעותה וכסופה ביאור ענין ג' פעמים אות ו'

מאמר ו
 "ויהי בימי אחשוורוש"

מגלת ספר: ג' ווי"ן בתחילת המגילה באמצעותה וכסופה, כנגד אות אמת שהיא אות ו' ◊ אסתר"ר הוא ראשי תיבות א'מת סיוף תוך ר'אש ◊ הרה"ק רבי דוד מלעלוב: "בווי"ן תתקטרי" - שיתקשרו ג' המילויים של אות ו' שרומזים על קוב"ה אורייתא וישראל ◊ המן ביקש להפריד בין הג' ווי"ן קוב"ה אורייתא וישראל ◊ אתי מלי קומצי קמחא דידכו ודחי עשרה אלפי ככרי כספא דידי", כי הקומץ כג' אצבעות הוא כנגד ג' ווי"ן קוב"ה אורייתא וישראל.

"ויהי בימי אחשוורוש הוא אחשוורוש ויהי בימי אחשוורוש" וכן אמצע המולך מהודו ועד כוש שבע המגילה בפסוקים היא באות ו' (אסתר ה-ו): "ולתען אסתר ותאמר שאלתי ובקשתי", וכן סיום המגלה הוא באות ו' (אסתר י-ג): "דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרע".

[א]
 "ונתתם לי אות אמת
 דא אות ו"

בספר "מגלת ספר" פירוש על מגילת אסתר בדרך פרד"ס, מהרה"ק רבי חיים יעקב אבדק"ק עיר חדש נדפס עם הסכמות יקותי מארבעה מאורי עולם: הרה"ק מצאנו בעל "דברי חיים" זי"ע, הרה"ק רבי דוד מדינב זי"ע, הרה"ק מזידיטשוב זי"ע, האיר והרה"ק מהרי"א מקאמאנא זי"ע, האיר לנו על דבר נפלא, כי מרדכי שכתב את המגילה פתח את המגילה באות ו', בירושלמי (מגילה ז): "רבי שמעון בן

ויש לרמוז ענין זה בפסוק (ויקרא לכלותם מן העולם, אמנם מחשבתו יח-ה): "ושמרתם את חקותי הרעה אשר חשב על היהודים לא עלתה ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם בידו, כי באמת אורייתא קוב"ה ישראל וחי בהם". כי הכלית קיום משפטי חד הוא, לכן כמו שהקב"ה הוא נצחי התורה היא, שעל ידי התורה יזכה ותורתו היא נצחית, כך כלל ישראל הם איש ישראל להתדבק עם הקב"ה, אשר נצחיים ואי אפשר לאבדם.

אז הוא זוכה לחיים אמיתיים, ככתוב (וברים ד-ז): "זאתם הדברים בהי אלקיכם חיים כולכם היום", והרמוז בזה שכן ג' פעמים ו', שהם כנגד הקשר בין קוב"ה אורייתא וישראל בנימטריא ח"י. וזהו רמז הכתוב: "ושמרתם את חקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם", ועיקר החכלית היא "והי בהם", שעל ידי התורה יזכה להתקשר עם הקב"ה, שאז מתייחדים ג' הוי"וין שמספרם ח"י. והנה ג' המילויים של הוי"וין כזה וא"י וי"ו וי"ו בנימטריא מ"ז כמספר בה"ם, וזהו: "והי בהם", שיזכו לייחד ג' הוי"וין שמספרם ח"י ובג' מילויים עולה מספרם בה"ם.

המן הרשע ביקש להפריד הג' ווי"וין והנה המן הרשע ביקש להפריד בין הג' ווי"וין שרומזים על אורייתא וקוב"ה וישראל, על ידי שהשתחוה ישראל לצלם כמי נבוכדנצר, וחשב שעל ידי חטא עבודה זרה נפרדו ישראל מהקב"ה, והוסיף להכשיל את ישראל אשר כשונן ליהנות מסעודתו של אותו רשע כנגד משפטי התורה, וחשב שבכך געשה פירוד בין ישראל לתורה הקדושה, ועל ידי זה חשב כי בהיותם מנותקים מהקב"ה ומתורתו יוכל קוב"ה אורייתא וישראל:

[ג]

המן הרשע ביקש להפריד הג' ווי"וין והנה המן הרשע ביקש להפריד בין הג' ווי"וין שרומזים על אורייתא וקוב"ה וישראל, על ידי שהשתחוה ישראל לצלם כמי נבוכדנצר, וחשב שעל ידי חטא עבודה זרה נפרדו ישראל מהקב"ה, והוסיף להכשיל את ישראל אשר כשונן ליהנות מסעודתו של אותו רשע כנגד משפטי התורה, וחשב שבכך געשה פירוד בין ישראל לתורה הקדושה, ועל ידי זה חשב כי בהיותם מנותקים מהקב"ה ומתורתו יוכל קוב"ה אורייתא וישראל:

ענין ג' פעמים ו' בחחילת המגילה באמצעייתה ובסופה המן, כמה עסקתם, אמרו לו, בזמן שבת המקדש קיים מי שמנרב מנחה, מכי מלא קומץ של קמח ומתכפר לו, אמרו להם המן, בא מלא קומץ הקמח שלכם ודחה עשרת אלפים כבר כסף שלי".

וצריך להבין מהו ענין "מלא הקומץ" של הקרבן מנחה שגרם לבטל גזירת המן. אך לפי האמור יש לבאר הענין בזה, כי ענין הקמיצה בקרבן מנחה מפורש בכתוב (ויקרא כ-א): "ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה... והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלאו קמצו מסלתה ומשמנה על כל לבונתה, והקטירי הכהן את אוזרתה המזבחה אשה ריח ניחוח לה". ופירש רש"י: "מלא קומצו, הא כיצד, חופה ג' אצבעותיו על פס ידו וזהו קומץ". וצריך ביאור ענין הקמיצה בג' אצבעותיו דוקא.

ויש לומר הענין בזה, על פי המבואר בתנינוני וזהו (תיקון י כה) כי צורת אורך האצבע היא רמז על אות ו', ולפי זה יש לומר כי ג' אצבעות של קמיצה הן כנגד ג' ווי"וין. מעתה יאיר לנו להבין ענין: "בזמן שבת המקדש קיים מאן דמנרב מנחה, מיתת מלי קומציה דסולתא ומתכפר ליה", כי שורש החטא הוא מחמת שלא עסק בתורה כראוי, שאם היה עוסק בתורה כראוי לא היה בא לידי חטא, כי התורה מקשרת את האדם עם הקב"ה בקשר אמין כל ימיו, כמאמרם (קידושין ל-): בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין, שגמור מרדכי תפלתו, אמר להם

[ד]

"אתא מלי קומצי קמחא דידכו ודחי עשרה אלפי ככרי כספא דידי" על פי האמור יפתח לנו פתח להבין מה שמצינו במגרא (מגילה טז), כאשר הלך המן אל מרדכי לקיים מצות המלך להרכיבו על הסוס בלבוש מלכות:

אתא המן ויתבי ליה קמיהו ואורין עד דסליק מרדכי לצלותיה, אמר להו במאי עסקיתו, אמרו ליה, בזמן שבת המקדש קיים מאן דמנרב מנחה, מיתת מלי קומציה דסולתא ומתכפר ליה, אמר להו, אתא מלי קומצי קמחא דידכו ודחי עשרה אלפי ככרי כספא דידי".

ואם אתם עוסקים בתורה אין אתם נמסרים בידו".

על כן נצטוו הכהן: "וקמץ משם מלוא קמצו", ופירש רש"י: "חופה ג' אצבעותיו על פס ידו", כי ג' אצבעות הם כנגד ג' ווי"ן, ואמנם "מלוא קמצו" הוא רמוז על ג' מילויים של האות ו' שהם כנגד קוב"ה אורייתא וישראל, כל זה כדי לכפר על החוטא שנפרד מהקב"ה ומתורתו, ועל ידי הקומץ בג' אצבעותיו מייחד הכהן ג' ווי"ן כנגד קוב"ה אורייתא וישראל, ועל ידי זה יתכפר לחוטא ויזכה להינצל מהיצר הרע, כי החוט המשולש לא במהרה ינתק. הנה כי כן זהו שאמר המן הרשע שביקש להפריד בין הג' ווי"ן: "אתא מלי קומצי קמחא דידכו ודחי עשרה אלפי ככרי כספא דידי", כי מלוא הקומץ בג' אצבעותיו שמקשר את הג' ווי"ן, זה גרם לבטל גזירת המן שחשב להפריד ביניהם.

מ"ז אותיות בפסוק: "כשבת המלך" ובפרשת זכור [ה]

בדרך זו יש מקום אתי להבין מעט מזער, מה שכתב ה"בני יששכר" בספר "ליקוטי מהרצ"א" על

מגלת אסתר בפסוק (אסתר א-ב): "בימים ההם כשבת המלך אחשוורוש על כסא מלכותו אשר בשושן הבורה, יש בפסוק הזה מ"ז אותיות כמנין התיבות שישנם בתורה בפרשת זכור את אשר עשה לך עמלק, ויש בזה סוד ויראתי וכי".

והנה הגם שאין אתנו יודע עד מה על איזה סוד כוונתו, אך בדרך רמז יש לפרש הכוונה בזה, לפי מה שכתב ב"כתם אופיר" להרה"ק מהרי"א מקמארנא זי"ע לפרש הפסוק: "כשבת המלך אחשוורוש על כסא מלכותו", ופירש רש"י: "כשנתקיים המלכות בידו", שהרמוז בזה על הקב"ה מלכו של עולם, והוא לפי המבואר במדרש אגדה שהביא שם: "אחשוורוש, זה הקב"ה שאחיות וראשית שלו", ועל כך נאמר: "כשבת המלך אחשוורוש על כסא מלכותו" - "כשנתקיים המלכות בידו".

מעתה לפי דרכו בקודש יש לומר, כי בפסוק זה רמזו אין מתקיימת ומתגלה מלכותו של הקב"ה בעולם, לכן יש בו מ"ז אותיות כמספר התיבות שיש בפרשת: "זכור את אשר לך עשה עמלק", כנגד ג' ווי"ן עם מילואיהם וי"ו וא"ו וי"ו בגימטריא מ"ז, שהם רמוז על יחוד קוב"ה אורייתא וישראל חד הם, ללמדנו כי רק על ידי החוט המשולש הקדוש הזה כאשר ישראל עוסקים בתורה ודבקים בה, יושב המלך אחשוורוש הקב"ה שאחיות וראשית שלו, על כסא מלכותו ומתקיימת המלכות בידו כי אין מלך בלא עם.

הנה כי כן מטעם זה יש בפרשת זכור מ"ז תיבות, ללמדנו כי מחיית עמלק היא רק על ידי החוט המשולש, כאשר ישראל קשורים בתורה ובהקב"ה בבחינת ג' ווי"ן כמילואיהם שעולים מ"ז.

ענין ג' פעמים ו' בתחילת המגילה באמצעייתה ובסופה

[יראתי בפנותי על איזה סוד כוונתו, אבל לכבוד פורים אולי כוונתו על פי מה שכתוב (סוף בשלח): "כי יד על כס יד", ופירש רש"י שכל זמן שעמלק קיים אין השם שלם שחסר וי"ה ונשאר י"ה, ומבואר בכתבי האריז"ל (ע"ת שער מח פ"א) הכוונה בזה, כי בגלות יש לעמלק אחיזה רק באותיות וי"ה, אבל לא באותיות י"ה שהם חכמה ובינה - י' חכמה ה' בינה. והנה ידוע כי בחכמה שם הוי"ה ובבינה שם אהי"ה, הוי"ה אהי"ה בגימטריא מ"ז שאין לעמלק אחיזה בהם. לכן יש בפרשת זכור מצות מחיית עמלק מ"ז תיבות כמנין הוי"ה אהי"ה, שעל ידם מוחים שמו של עמלק.

זכור עון וגו'.

זכור שמבואר בכתבי האריז"ל (ע"ח שער ט פ"ב), כי זכור בגימטריא הוי"ה אהי"ה במילוי יודין ע"ב קס"א, ולפי האמור יש לומר רמוז הפסוק: "זכור את אשר עשה לך עמלק" - זכור בגימטריא הוי"ה אהי"ה במילוי יודין, לבטלו על ידי ב' שמות אל.

לפי זה מבואר גם כן הענין שיש בפסוק: "כשבת המלך אחשוורוש על כסא מלכותו" מ"ז אותיות, לרמוז שעל כסא מלכותו הללו הוי"ה אהי"ה בגימטריא מ"ז מוחים שמו של עמלק, ומתקיימת כביכול המלכות של הקב"ה שיושב על כסא מלכותו בלי חסרון הא' של כסא, ואם שגיתי והוא רחום

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.

כפר עון וגו'.